

Hyvä lukiolainen,

Tervetuloa vastaamaan **Lukiolaisharometri-kyselyyn!**

Tällä kyselyllä kerätään arvokasta **tietoa lukioissa opiskelevien opiskelusta ja elämästä** eri puolilla Suomea. Haluamme kuulla mielipiteesi elämäsi liittyvistä tärkeistä asioista. Vastaamalla olet mukana kehittämässä suomalaista lukiokoulutusta!

Vastaaminen on **vapaaehtoista**. Voit myös halutessasi keskeyttää kyselyn vastaamisen aikana. Tutkimukseen osallistuminen tai osallistumatta jättäminen ei vaikuta esimerkiksi arvosanoihisi.

Vastaamiseen kuluu **noin 20-30 minuuttia**. Tietoturvasyistä vastaamisen enimmäisaika on rajattu 60 minuuttiin. Lue jokainen kysymys huolellisesti ja valitse kunkin kysymyksen kohdalla omaa näkemystäsi parhaiten kuvaava vastausvaihtoehto. Joissakin kysymyksissä voit valita useita vaihtoehtoja, jolloin siitä on erikseen ilmoitettu kysymyksen yhteydessä. Kysely on käynnissä toukokuun loppuun saakka.

Vastauksiasi käsitellään nimettöminä ja täysin luottamuksellisesti. Suoria tunnistetietoja, kuten nimeä tai henkilötunnusta ei kerätä tutkimuksen missään vaiheessa. Tutkimuksen valmistuttua alkuperäiset vastaukset arkistoidaan Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiöön myöhempää tutkimuskäyttöä varten. Muokattu aineisto, johon ei sisälly tunnistetietoja, ja jonka osalta on vielä erikseen varmistettu, että siitä ei pysty tunnistamaan vastaajia, luovutetaan avoimen datan periaatteella myös muuhun käyttöön, jolloin sitä voidaan hyödyntää esimerkiksi tutkimuksessa tai koulutuksen kehittämisessä. Tutkimuksen tarkemman tietosuojaselosteen voit lukea täältä.

Kaikkien yhteystietonsa jättäneiden vastanneiden kesken **arvotaan 2 kpl 50 euron arvoisia lahjakortteja verkkokauppa.comiin**. Arvontaan jättämiäsi yhteystietoja ei yhdistetä vastauksiisi.

Tutkimuksen toteuttavat yhteistyössä Opetus- ja kulttuuriministeriö, Suomen Lukiolaisten Liitto, Akava sekä Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö OTUS.

Vastaathan kysymyksiin rehellisesti.

Suuri kiitos osallistumisestasi, panoksesi on tärkeä!

Terveisin,

Saara Hyrkkö

Pääsihteeri

Suomen Lukiolaisten Liitto

saara.hyrkko@lukio.fi

Johanna Penttilä

Tutkija

Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö OTUS

johanna.penttila@otus.fi

1. Aloita kysely merkitsemällä, että olet ymmärtänyt tämän sivun tekstin. *

Olen lukenut ja ymmärtänyt ylläolevan tekstin.

Nykyisiin opintoihin hakeutuminen

2. Valitsitko nykyisen lukiosi ensimmäiseksi hakutoiveeksesi yhteishaussa?

Kyllä

En

3. Aloititko lukio-opinnot heti seuraavana syksynä peruskoulun päättymisen jälkeen?

Kyllä

En

4. Mitkä ovat kolme tärkeintä syytä, miksi hait opiskelemaan lukioon?

Kaveritkin menivät

Vanhempien suositus tai mielipide

Sisarusten suositus tai mielipide

Tarve saada miettimisaikaa tulevaisuuden suunnitelmille

Opettajan tai opinto-ohjaajan antama tieto tai suositus

Hyvät jatko-opintomahdollisuudet

- Halu yleissivistää itseäni
- Lukion läheinen sijainti
- En muista
- Muu syy, mikä? _____

5. Mitkä ovat kolme tärkeintä syytä, miksi hakeuduit juuri tähän lukioon?

- Sijainti lähellä kotia
- Monipuolinen kurssitarjonta
- Erytynen tehtävä (esim. urheilu- tai taidelinja)
- Lukion tarjoamat opiskelumateriaalit ja/tai -välineet
- Hyvä maine, imago
- Yläkoulun opintojenohjaus
- Perheen ja/tai kavereiden suositus tai mielipide
- Kaverit hakivat samaan lukioon
- Kotikuntani ainoa vaihtoehto
- En päässyt ensisijaisesti hakemaani opiskelupaikkaan
- Oli pakko hakea jonnekin
- En muista
- Muu, mikä? _____

6. Mikä oli lukuaineiden keskiarvosi yläkoulun päättötodistuksessa?

Keskiarvoni
oli

7. Oletko muuttanut nykyisten opintojesi vuoksi toiselle paikkakunnalle?

- Kyllä
- En

9. Kuinka pitkä matka on kodistasi (nykyisestä asuinpaikastasi) oppilaitokseen yhteen suuntaan?

- 0-1,0 km
- 1,1-3,0 km
- 3,1-5,0 km
- 5,1-10,0 km
- 10,1-20,0 km
- 20,1-50,0 km
- Yli 50 km

Kokemukset opiskelusta ja opetuksesta

10. Kuinka monelle kurssille osallistut tässä jaksossa?

- 0
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10 tai enemmän

11. Arvioi, kuinka paljon aikaa käytät itsenäiseen eli koulun ulkopuolella tapahtuvaan opiskeluun tässä jaksossa tavallisena VIIKKONA keskimäärin (esim. kotitehtävät, kokeisiin valmistautuminen, oppikirjojen lukeminen)?

Anna vastauksesi vain NUMEROMuodossa.

	1 Täysin eri mieltä	2	3	4	5 Täysin samaa mieltä	En osaa sanoa
riittävästi tietoa opiskeluun liittyvistä asioista.						
Olen saanut oppilaitokseni opettajilta riittävästi tietoa työelämästä ja työpaikoista.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Olen saanut opinto-ohjaajalta henkilökohtaista tukea ja ohjausta nykyisiin opintoihini.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Olen saanut opinto-ohjaajalta riittävästi tietoa ja ohjausta jatko-opintoihin.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

16. Tarjoaako lukiosi opintoja tai kursseja, jotka on järjestetty yhteistyössä korkeakoulun (yliopisto/ammattikorkeakoulu) tai työelämän kanssa?

	Kyllä	Ei	En tiedä
Lukion kurssi yhdessä korkeakoulun kanssa	☐	☐	☐
Esittelykurssi korkeakouluun (ns. kurkistuskurssi)	☐	☐	☐
Perusopintoja jostakin korkeakoulun oppiaineesta/koulutusalaista	☐	☐	☐
Vierailu tai tapahtuma korkeakoulussa (esim. vierailu kampuksella, abipäivä)	☐	☐	☐

	Kyllä	Ei	En tiedä
TET-jakso	☐	☐	☐
Lukion kurssi yhdessä työelämän kanssa	☐	☐	☐
Erlaisia työelämä- ja yrittäjyysprojekteja	☐	☐	☐
Työelämävierailut (esim. työpaikoille tai työelämän toimijoiden vierailut lukioissa)	☐	☐	☐

17. Oletko osallistunut tai aiotko osallistua lukiosi järjestämiin yhteistyöopintoihin tai -tapahtumiin (esim. TET-jakso)?

- Kyllä
- En
- En tiedä

18. Jos olet osallistunut yhteistyöopintoihin tai -tapahtumiin, koetko niiden vaikuttaneen ura- ja jatko-opintovalintoihisi?

- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa

19. Mitä oppiaineita aiot suorittaa tai olet suorittanut ylioppilaskirjoituksissa äidinkielen ja kirjallisuuden lisäksi? Voit rastittaa niin monta kuin haluat.

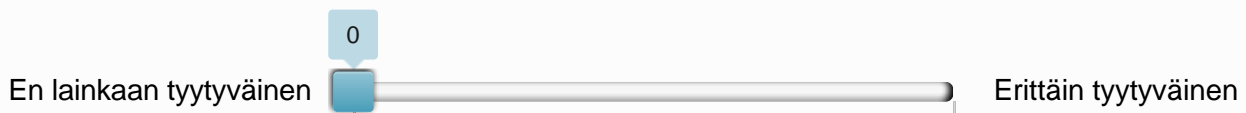
Ylioppilastutkinto koostuu vähintään neljästä eri kokeesta (äidinkieli kaikille pakollinen). Lukiolainen voi valita äidinkielen lisäksi toisen kotimaisen kielen kokeen, vieraan kielen kokeen, matematiikan kokeen ja reaalikokeen.

- Englanti
- Toinen kotimainen kieli
- Muut kielet
- Lyhyt matematiikka
- Pitkä matematiikka

- Fysiikka
- Kemia
- Biologia
- Maantiede
- Filosofia
- Psykologia
- Historia
- Yhteiskuntaoppi
- Uskonto tai elämänkatsomustieto
- Terveystieto

Opintojen eteneminen

20. Kuinka tyytyväinen olet opintojesi etenemiseen suhteessa omiin tavoitteisiisi?

21. Onko jokin seuraavista tekijöistä hidastanut opintojesi etenemistä (valitse enintään kolme)?

- Ei mikään tekijä
- Opintojen sovittaminen muuhun elämään
- Opinto-ohjauksen puute
- Puutteelliset opiskelutaidot
- Opiskelumateriaalien ja -välineiden saatavuus
- Opettajien poissaolot ja peruuntuneet oppitunnit
- Opettajien käyttämät opetusmenetelmät
- Opintoihin liittyvä työmäärä
- Oma asenne ja motivaatio opiskeluun
- Heikko rahatilanne

- Työssäkäynti opiskelun ohella
- Opiskelukavereiden puute
- Heikko terveydentila
- Uupumus
- Ihmissuhteet
- Harrastukset ja vapaa-aika
- Jokin muu syy

22. Uskotko valmistuvasi ylioppilaaksi?

- Kyllä, uskon valmistuvani.
- En, olen harkinnut ammatilliseen oppilaitokseen vaihtamista.
- En, olen harkinnut keskeyttäväni opinnot.
- Aion suorittaa lukion oppimäärän, mutta en osallistu ylioppilaskirjoituksiin.

23. Vaikuttiko jokin seuraavista syistä siihen, että harkitset tai olet harkinnut ammatilliseen oppilaitokseen/toiseen lukioon vaihtamista tai opintojesi keskeyttämistä? Valitse 1-3 tärkeintä.

- Lukio-opinnot eivät kiinnosta
- En koe oloani hyväksi opiskeluryhmässäni
- Opintoihin liittyvä työmäärä
- Opiskelu ei kiinnosta
- Oppimisvaikeudet
- Syrjintä ja/tai rasismi
- Koulukiusaaminen
- Kielivaikeudet
- Terveydelliset syyt
- Rahahuolet
- Perhesyyt
- Muu syy

24. Kuinka hyvin opintoja edeltäneet mielikuvasi lukio-opiskelusta vastasivat sitä, millaista lukiossa opiskelu todellisuudessa on?

- Erittäin huonosti
- Melko huonosti
- Ei hyvin eikä huonosti
- Melko hyvin
- Erittäin hyvin
- En osaa sanoa

Oppimisen digitalisaatio

25. Kuinka usein käytät opiskeluun seuraavia digitaalisia ympäristöjä, palveluja tai materiaaleja?

	En koskaan	Harvemmin kuin kuukausittain	Kuukausittain	Viikoittain	Suunnilleen päivittäin
E-kirjat	☐	☐	☐	☐	☐
Oppimisalustat (esim. Peda.net, Moodle)	☐	☐	☐	☐	☐
Wilma	☐	☐	☐	☐	☐
Videopalvelut (esim. Youtube, YLE Areena)	☐	☐	☐	☐	☐
Somepalvelut (esim. IG, FB, Twitter)	☐	☐	☐	☐	☐
Viestisovellukset (esim. WhatsApp)	☐	☐	☐	☐	☐
Pelit ja simulaatiot	☐	☐	☐	☐	☐
Wiki- ja/tai blogipalvelut	☐	☐	☐	☐	☐
Sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin liittyvät ohjelmistot (Abitti)	☐	☐	☐	☐	☐

26. Arvioi seuraavia opiskeluun ja opetukseen liittyviä väitteitä:

	1 Täysin eri mieltä	2	3	4	5 Täysin samaa mieltä
Lukiossani tuetaan nykyaikaisten tieto- ja viestintäteknisten taitojen oppimista.	☐	☐	☐	☐	☐
Opetuksessa hyödynnetään sujuvasti digitaalisia laitteita (esim. tietokoneet ja älypuhelimet).	☐	☐	☐	☐	☐
Opin paremmin kuuntelemalla ja/tai katselemalla oppimateriaaleja kuin lukemalla (vertaa videoita kirjoihin).	☐	☐	☐	☐	☐
Luen mieluummin asioita tietokoneen tai älylaitteen näytöltä kuin kirjasta tai lehdestä.	☐	☐	☐	☐	☐
Kirjoitan mieluummin tietokoneella kuin käsin.	☐	☐	☐	☐	☐
Minulla on hyvät valmiudet käyttää sähköisiin yo-kirjoituksiin liittyviä ohjelmistoja.	☐	☐	☐	☐	☐

27. Missä määrin seuraavat asiat pitävät paikkaansa kohdallasi?

	1 Täysin eri mieltä	2	3	4	5 Täysin samaa mieltä
Käytän sujuvasti yleisimpiä toimisto-ohjelmia (Word, Excel, Powerpoint tai muut vastaavat).	☐	☐	☐	☐	☐
Seuraan aktiivisesti useita erilaisia sosiaalisia medioita.	☐	☐	☐	☐	☐

	1 Täysin eri mieltä	2	3	4	5 Täysin samaa mieltä
Pidän muita internetin ja sosiaalisen median käyttäjiä luotettavina.	☐	☐	☐	☐	☐
Pelaan paljon pelejä tietokoneella, älypuhelimalla, konsolilla tai muulla laitteella.	☐	☐	☐	☐	☐
Olen taitava luomaan ja editoimaan digitaalisia kuvia, videoita ja/tai musiikkia.	☐	☐	☐	☐	☐
Olen taitava koodaamaan.	☐	☐	☐	☐	☐
Osaan tehdä ja päivittää internet-sivuja.	☐	☐	☐	☐	☐
Julkaisen ja/tai tuotan aktiivisesti sisältöä sosiaalisessa mediassa.	☐	☐	☐	☐	☐
Käytän internettiä jatkuvasti tiedon hakemiseen ja uuden oppimiseen.	☐	☐	☐	☐	☐
Etsin ja kokeilen mielenkiintoisia uusia sovelluksia (apveja) vähän väliä.	☐	☐	☐	☐	☐
Tunnen oloni turvalliseksi internetissä tietosuojan näkökulmasta.	☐	☐	☐	☐	☐
Kykenen hallitsemaan ja rajoittamaan älypuhelimien ja/tai somen käyttöäni.	☐	☐	☐	☐	☐
Mittaaan ja seuraan aktiivisesti itseäni internettiin yhteydessä olevilla älylaitteilla esimerkiksi älykellolla tai aktiivisuusrannekkeella.	☐	☐	☐	☐	☐

28. Kuvaavatko seuraavat väitteet internetin ja/tai sosiaalisen median käyttöäsi?

	1 Ei/En lainkaan	2	3	4	5 Paljon
Netissä tai somessa viettämäni aika aiheuttaa ongelmia ihmissuhteissani.	☐	☐	☐	☐	☐
Minua on kiusattu netissä tai somessa sinne laittamani sisällön (esim. kuvan tai kommentin) takia.	☐	☐	☐	☐	☐
Netti tai some auttavat ylläpitämään sosiaalisia suhteitani.	☐	☐	☐	☐	☐
Netissä tai somessa viettämäni aika aiheuttaa ongelmia opinnoissani.	☐	☐	☐	☐	☐
Netissä tai somessa viettämäni aika aiheuttaa ongelmia vuorokausirytmisissäni.	☐	☐	☐	☐	☐
Selaan puhelintani ennen kuin rupean nukkumaan.	☐	☐	☐	☐	☐

Jatko-opintoihin hakeutuminen

29. Mitä aiot tehdä ensisijaisesti lukion jälkeen? Sinun ei tarvitse olla asiasta täysin varma, vaan vastaa tämän hetkisen suunnitelmasi mukaan.

- Pidän välivuoden opiskelusta
- Pysin opiskelemaan ammatilliseen oppilaitokseen
- Pysin opiskelemaan ammattikorkeakouluun Suomessa
- Pysin opiskelemaan yliopistoon Suomessa
- Pysin opiskelemaan ulkomaille
- Muuta, mitä? _____
- En aio jatkaa opintojani lukion jälkeen

En osaa sanoa

34. Mitkä seuraavista koulutusaloista kiinnostavat sinua tällä hetkellä eniten? Valitse 1-3 kiinnostavinta. Esimerkki aihealueita on esitetty suluissa.

- Kasvatusalat (esim. luokanopettaja, yhteisöpedagogi)
- Humanistiset ja taidealat (esim. media, kuvataiteet, historia)
- Yhteiskunnalliset alat (esim. kansantaloustiede, psykologia)
- Sosiaaliiala (esim. sosionomi, sosiaalityö, vanhus- ja vammaistyö)
- Kauppa, hallinto ja oikeustieteet (esim. liiketalous, kirjanpito, johdon assistentti)
- Luonnontieteet (esim. matematiikka, fysiikka)
- Tietojenkäsittely ja tietoliikenne (esim. ohjelmointi)
- Tekniikan alat (esim. insinööri, arkkitehtuuri)
- Maa- ja metsätalousalat (esim. ympäristösuunnittelu, eläinlääkäri)
- Terveys- ja hyvinvointialat (esim. lääkäri, sairaanhoitaja, bioanalyttikko)
- Palvelualat (esim. hotelli ja ravintola-ala, kuljetuspalvelut)
- En osaa sanoa

35. Ajattele tulevaisuutta ja jatko-opintojen jälkeistä aikaa. Paljonko arvioit saavasi palkkaa kuukaudessa 30-vuotiaana, mikäli opiskelisit ja valmistuisit seuraavassa luetelluilta koulutusaloilta:

Anna palkka-arvio bruttona eli ennen verojen vähennystä ja anna vastauksesi vain NUMEROMuodossa.

Kasvatusalat
(esim. luokanopettaja, yhteisöpedagogi) euroa/kk

Humanistiset ja taidealat
(esim. media, kuvataiteet, historia) euroa/kk

Yhteiskunnalliset alat
(esim. kansantaloustiede, psykologia) euroa/kk

Sosiaali-ala
(esim. sosionomi, sosiaalityö, vanhus- ja vammaistyö) euroa/kk

Kauppa, hallinto ja oikeustieteet
(esim. liiketalous, kirjantoimitus, johdon assistentti) euroa/kk

Luonnontieteet (esim. matematiikka, fysiikka) euroa/kk

Tietojenkäsittely ja tietoliikenne (esim. ohjelmointi) euroa/kk

Tekniikan alat
(esim. insinööri, arkkitehti) euroa/kk

36. Mikä seuraavista vaihtoehtoista kuvaa parhaiten jatko-opiskelusuunnitelmiasi tällä hetkellä?

- Olen aina tiennyt mitä koulutusala haen opiskelemaan.
- Minulla on useita kiinnostavia hakuvaihtoehtoja, joista en osaa päättää.
- Olen lähinnä sulkenut pois minulle sopimattomia koulutusvaihtoehtoja ja jäljelle on jäänyt joitain aloja, jonne voisin hakeutua opiskelemaan.
- Haluaisin jatkaa opintoja, mutta en ole vielä miettinyt koulutusta kovin tarkasti.
- Jatko-opiskelu ei kiinnosta minua.

37. Millaisia asioita haluaisit tehdä työkseesi tulevaisuudessa? Valitse 1-3 kiinnostavinta.

- Haluaisin tehdä töitä ihmisten kanssa
- Haluaisin syventyä ja tietää erityisen paljon jostakin tietystä aiheesta
- Haluaisin laskea tai mallintaa numeroiden avulla
- Haluaisin esiintyä
- Haluaisin olla yrittäjä
- Haluaisin matkustaa ulkomailla
- Haluaisin tehdä useampaa erilaista työtä samaan aikaan
- En kaipaa pysyvää työsuhdetta
- Haluan auttaa ihmisiä
- Haluan vaikuttaa asioihin yhteiskunnallisesti
- Haluaisin johtavaan asemaan
- Jotakin muuta, mitä? _____
- En osaa sanoa

38. Ajattele maailmaa parikymmentä vuotta eteenpäin. Kuinka todennäköisenä pidät seuraavia tulevaisuutta ja työelämää koskevia väitteitä?

	1 Ei lainkaan todennäköistä	2	3	4	5 Erittäin todennäköistä
Valtaosa suorittavasta	☐	☐	☐	☐	☐

	1 Ei lainkaan todennäköistä	2	3	4	5 Erittäin todennäköistä
(ns. "fyysisestä") työstä siirtyy robottien (automaation) tekemäksi.					
Vuorovaikutustaidot ovat tulevaisuudessa entistä tärkeämpiä.	☐	☐	☐	☐	☐
Datan ja medianlukutaidon merkitys kasvavat tulevaisuudessa.	☐	☐	☐	☐	☐
Suurin osa ihmisistä tekee töitä jonkin älykkään koneen tai robotin kanssa.	☐	☐	☐	☐	☐
Korkeakoulutuksen merkitys korostuu tulevaisuudessa.	☐	☐	☐	☐	☐
Koodaamisesta tulee osa lähes jokaisen suomalaisen elämää.	☐	☐	☐	☐	☐
Tulevaisuudessa työskentelemme tuntimääräisesti vähemmän kuin nyt.	☐	☐	☐	☐	☐
Tulen vaihtamaan työpaikkaa ja jopa alaa useaan kertaan työurani aikana.	☐	☐	☐	☐	☐

Hyvinvointi ja vapaa-aika

39. Valitse se vaihtoehto, joka kuvaa parhaiten suhdettasi opiskeluun viimeksi kuluneen kuukauden aikana.

	1 Täysin eri mieltä	2	3	4	5 Täysin samaa mieltä
Opiskellessani olen täynnä energiaa.	☐	☐	☐	☐	☐

	1 Täysin eri mieltä	2	3	4	5 Täysin samaa mieltä
Opiskelu on minulle hyvin merkityksellistä.	☐	☐	☐	☐	☐
Aika tuntuu lentävän siivillä, kun opiskelen.	☐	☐	☐	☐	☐
Kun herään aamulla, minusta tuntuu hyvältä lähteä opiskelemaan.	☐	☐	☐	☐	☐

40. Miten seuraavat väitteet kuvaavat omaa tilannettasi? Arvioi seuraavia väitteitä sen perusteella, oletko samaa vai eri mieltä.

	1 Täysin eri mieltä	2	3	4	5 Täysin samaa mieltä
Ihmisten edessä esiintyminen, kuten esitelmien pitäminen, ahdistaa minua suuresti.	☐	☐	☐	☐	☐
Kontaktin luominen opiskelutovereihin tai yleensä ihmisiin on minulle todella vaikeaa.	☐	☐	☐	☐	☐
Minun on vaikeaa solmia läheisiä ystävyysuhteita.	☐	☐	☐	☐	☐

41. Kuinka hyvin seuraavat väitteet kuvaavat tilannettasi?

	1 Täysin eri mieltä	2	3	4	5 Täysin samaa mieltä
Ympärilläni on tarpeeksi ihmisiä, joihin voin tukeutua, kun minulla on huolia tai ongelmia	☐	☐	☐	☐	☐
Ympärilläni on tarpeeksi ihmisiä, joihin voin luottaa täysin	☐	☐	☐	☐	☐
Ympärilläni on tarpeeksi ihmisiä, jotka tunnen	☐	☐	☐	☐	☐

	1 Täysin eri mieltä	2	3	4	5 Täysin samaa mieltä
läheisiksi					
Koen, että minulla on tarpeeksi ystäviä	☐	☐	☐	☐	☐

42. Oletko parisuhteessa?

- En
- Tapailen jotakuta
- Seurustelen
- Olen kihloissa tai avioliitossa
- Muu tilanne

43. Oletko lukio-opintojesi aikana kokenut olevasi yhden tai useamman toisen opiskelijan tai opettajan kiusaamisen kohteena (haukkuminen, selän takana puhuminen, mitätöinti, ulkopuolelle jättäminen)?

	Ei koskaan	Satunnaisesti	Usein
Toinen tai toiset opiskelijat kiusannut	☐	☐	☐
Opettaja tai opettajat kiusannut	☐	☐	☐

44. Oletko kokenut lukio-opintojesi aikana seksuaalista häirintää opiskelijoilta tai opettajilta? Seksuaalisella häirinnällä tarkoitetaan sanallista, sanatonta tai fyysistä, luonteeltaan seksuaalista ei-toivottua käytöstä.

- En
- Kyllä, muilta opiskelijoilta
- Kyllä, opettajilta
- Kyllä, molemmilta

45. Oletko kokenut, että oppilaitoksesi muut opiskelijat tai opettajat ovat syrjineet tai halventaneet sinua etnisen tai kulttuurisen taustasi perusteella? Syrjintää on se, että ihmistä kohdellaan huonommin jonkin henkilökohtaisen ominaisuuden perusteella.

- En

- Kyllä, muut opiskelijat
- Kyllä, opettajat
- Kyllä, molemmat

46. Oletko kokenut, että oppilaitoksesi muut opiskelijat tai opettajat ovat syrjineet tai halventaneet sinua terveydentilasi tai vammaisuuden vuoksi? Syrjintää on se, että ihmistä kohdellaan huonommin jonkin henkilökohtaisen ominaisuuden perusteella.

- En
- Kyllä, muut opiskelijat
- Kyllä, opettajat
- Kyllä, molemmat

47. Oletko kokenut, että oppilaitoksesi muut opiskelijat tai opettajat ovat syrjineet tai halventaneet sinua seksuaalisen suuntautumisesi vuoksi?

- En
- Kyllä, muut opiskelijat
- Kyllä, opettajat
- Kyllä, molemmat

48. Mitä seuraavista asioista teet vapaa-ajallasi? (Vähintään kerran viikossa).

	Kyllä	En
Harrastan musiikkia, esimerkiksi laulan tai soitan jotain soitinta	☐	☐
Harrastan liikuntaa tai urheilua kaveriporukalla tai jossain urheiluseurassa	☐	☐
Harrastan liikuntaa tai urheilua itsenäisesti	☐	☐
Kirjoitan, esimerkiksi tarinoita, rap-lyriikoita, novelleja, päiväkirjaa tai blogia	☐	☐
Piirrän, maalaan tai harrastan jotain muuta kuvataidetta (myös tietokoneella)	☐	☐
Olen mukana seurakuntatoiminnassa	☐	☐
Valokuvaan tai videokuvaan	☐	☐

	En lainkaan	Alle tunnin	1-2 tuntia	2-3 tuntia	3-4 tuntia	4-5 tuntia	5-6 tuntia	6-7 tuntia	7-8 tuntia	Yli 8 tuntia
Twitter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
YouTube	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Muut somekanavat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

50. Valitse alla olevista, mikä on mielestäsi kiinnostavaa sisältöä sosiaalisessa mediassa/internetissä.

- Meemit ja muut hauskat kuvat
- Kauniit kuvat
- Uutiset
- Ystävien somepäivitykset
- Julkisuuden henkilöiden päivitykset
- Informatiiviset videot
- Hauskat videot
- Ystävien kanssa yhteydenpito
- Pitkät, taustoittavat artikkelit
- Kyselyt ja testit
- Keskustelufoorumit
- Live-videot/striimit
- Muu, mikä? _____

Toimeentulo ja asuminen

51. Oletko tehnyt lukio-opintojen aikana töitä opiskelun ohessa?

- En
- Kyllä, olen tehnyt ansiotöitä
- Kyllä, olen työllistänyt itseni/toimin yrittäjänä

53. Arvioi asteikolla 0-100 %, kuinka suuren osan kaikista kuluistasi (esim. asuminen, ruoka,

vaatteet, harrastukset) perheenjäsenesi tai sukulaisesi maksavat.

54. Miten käytettävissäsi olevat rahat riittivät viimeisen puolen vuoden aikana? Valitse vaihtoehdoista se, joka kuvaa parhaiten tilannettasi.

- Rahaa oli riittävästi
- Rahaa oli juuri ja juuri riittävästi
- Jouduin tinkimään menoistani
- Raha-asiat tuottivat minulle jatkuvasti hankaluuksia

55. Tuottaako uusien tai käytettyjen kurssikirjojen tai opiskeluvälineiden (esim. laskin) ostaminen sinulle tai perheellesi taloudellisia vaikeuksia?

- Ei
- Kyllä, olen joutunut/joudun usein jättämään välistä tarvitsemani kurssikirjan tai opiskeluvälineen oston rahavaikeuksien takia.
- Kyllä, olen joutunut/joudun joskus jättämään kurssikirjan tai opiskeluvälineen ostamatta rahavaikeuksien takia.
- Kyllä, tuottaa vaikeuksia, mutta olemme silti pystyneet ostamaan tarvittavat välineet

56. Mikä seuraavista kuvaa asumistasi lukukauden aikana?

- Asun vanhempieni/vanhempani/muun huoltajan luona
- Asun asuntolassa
- Asun soluasunnossa tai "kimppakämpässä"
- Asun yksin
- Asun yhdessä puolison kanssa (avio- tai avoliitossa / rekisteröidyssä parisuhteessa)
- Asun yhdessä puolison ja lapseni/lasteni kanssa
- Asun yksin ja lapseni/lasteni kanssa
- Asun vanhempieni luona yhdessä lapseni/lasteni kanssa

Asun jotenkin muuten

57. Paljonko maksat asumisestasi (vuokra, vesi, sähkö) kuukaudessa?

- Vanhempani, sukulaiseni tai muu perheenjäseneni kustantavat asumiseni kokonaan.
- Asumiskustannukseni ovat (euroa/kk)
-

58. Mikä on nykyisen asuinpaikkasi postinumero? Kirjoita numeroina alla olevaan kenttään.

Postinumero

Arvot ja asenteet

59. Kuinka kiinnostunut olet politiikasta?

- Hyvin kiinnostunut
- Melko kiinnostunut
- Vain vähän kiinnostunut
- En lainkaan kiinnostunut

60. Seuraavassa on esitetty joukko väittämiä. Mihin sijoittaisit mielipiteesi käyttäen asteikkoa, jossa 0 tarkoittaa, että olet täysin samaa mieltä vasemmanpuoleisen väittämän, ja 10 oikeanpuoleisen väittämän kanssa?

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Tuloerot pitäisi saada pienemmiksi.

Tarvitsemme suurempia tuloeroja.

Ympäristön suojeleminen pitäisi asettaa etusijalle, vaikka se hidastaisikin talouskasvua ja veisi työpaikkoja.

Talouskasvu ja työpaikkojen luominen pitäisi asettaa etusijalle, vaikka ympäristö kärsiikin siitä joissain määrin.

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Julkisen vallan pitäisi ottaa enemmän vastuuta ihmisistä.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Ihmisten tulisi ottaa enemmän vastuuta itsestään.
Maahanmuutto tekee Suomesta huonomman paikan asua	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Maahanmuutto tekee Suomesta paremman paikan asua
Yksityisiä terveyspalveluita tulisi hyödyntää enemmän	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Terveydenhuolto tulisi toteuttaa pääosin julkisena palveluna
Suomen jäsenyys EU:ssa on huono asia	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Suomen jäsenyys EU:ssa on hyvä asia
Mahdollisuuksiin menestyä elämässä vaikuttavat perhetausta ja yhteiskunnan rakenteet.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Elämässä menestymisen mahdollisuudet ovat yksilöstä itsestä kiinni.

61. Arvioi asteikolla 0-10, kuinka todennäköisenä pidät sitä, että äänestät seuraavissa vaaleissa (eduskunta-, presidentti-, euro- tai kunnallisvaalit), johon olet äänioikeutettu.

0

En varmasti Täysin varmasti

62. Jos voisit jakaa valtion budjetista 100 miljoonaa euroa joidenkin julkisten palvelujen, tukien tai järjestelmien parantamiseen, mihin käyttäisit rahat? Valitse 1-3 tärkeintä.

- Varhaiskasvatus
- Peruskoulutus
- Toisen asteen koulutus
- Korkeakoulutus
- Työllisyyspalvelut
- Sosiaali- ja terveyspalvelut
- Sosiaaliturva
- Maatalous

- Luonnonsuojelu
- Syrjäseutujen tukeminen
- Ilmastonmuutoksen torjunta
- Raidehankkeet
- Väylähankkeet
- Puolustusvoimat
- Perhevapaiden uudistaminen
- Nuorisotyö ja nuorten harrastaminen
- Maahanmuuttajien kotoutuminen
- Kehitysyhteistyö
- Poliisin resurssit

63. Tulisiko oppivelvollisuus laajentaa koskemaan myös toisen asteen tutkintoa?

Oppivelvollisuus tarkoittaa velvollisuutta hankkia laissa määritelty perusopetuksen oppimäärä. Nyt oppivelvollisuus alkaa yleensä sinä vuonna, jona lapsi täyttää seitsemän vuotta ja päättyy, kun perusopetuksen oppimäärä (yläkoulun 9-luokka) on suoritettu. Jos huoltaja laiminlyö velvollisuutensa valvoa oppivelvollisuuden täyttämistä, hänet voidaan tuomita sakkoon.

- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa

64. Mitkä tekijät auttavat mielestäsi työelämässä menestymisessä? Arvioi seuraavien tekijöiden tärkeyttä.

	Ei lainkaan tärkeää	Ei kovin tärkeää	Melko tärkeää	Tärkeää	Erittäin tärkeää
Osaaminen	☐	☐	☐	☐	☐
Kontaktit ja verkostot	☐	☐	☐	☐	☐
Vuorovaikutustaidot	☐	☐	☐	☐	☐
Oma asenne	☐	☐	☐	☐	☐
Onni	☐	☐	☐	☐	☐
Se, että on "Hyvä tyyppi"	☐	☐	☐	☐	☐

	Ei lainkaan tärkeää	Ei kovin tärkeää	Melko tärkeää	Tärkeää	Erittäin tärkeää
Koulutus ja tutkinto	☐	☐	☐	☐	☐
Aikaisempi työkokemus	☐	☐	☐	☐	☐
Työelämäohjaus ja uraneuvonta	☐	☐	☐	☐	☐

65. Ajattele nykyisen elämäntilanteesi sijaan työntekoa yleisesti. Mikä on työssä tärkeintä? Aseta seuraavat asiat tärkeysjärjestykseen yhdestä viiteen (1=vähiten tärkein ... 5=tärkein).

	1 Vähiten tärkein	2	3	4	5 Tärkein
Hyvä palkka, jotta ei tarvitsisi olla huolissaan raha-asioista	☐	☐	☐	☐	☐
Hyvät työllisyysnäkymät: se, ettei ole vaaraa toiminnan loppumisesta tai työttömyydestä	☐	☐	☐	☐	☐
Työskenteleminen sellaisten ihmisten kanssa, joista pitää	☐	☐	☐	☐	☐
Mielekkään työn tekeminen - työssä tuntee saavansa aikaan jotain tärkeää	☐	☐	☐	☐	☐
Hyvät etenemis- ja kehittymismahdollisuudet	☐	☐	☐	☐	☐

Taustakysymykset

66. Missä lukiossa opiskelet?

- Espoon Steinerkoulu
- Eurajoen lukio
- Hankoniemen lukio
- Harjavallan lukio
- Helsingin gymnasium

- Helsingin kielilukio
- Helsingin normaalilyseo
- Helsingin suomalainen yhteiskoulu
- Ivalon lukio
- Jakobstads gymnasium
- Joensuun lyseon lukio
- Jyväskylän normaalikoulu
- Jämsän lukio
- Karkkilan lukio
- Kemin lyseon lukio
- Keravan lukio ja aikuislukio
- Kimpisen lukio
- Kokkolan suomalainen lukio
- Kontiolahden lukio
- Kotkan lyseo
- Kuhmon yhteislukio
- Kuopion Lyseon lukio
- Kuusamon lukio
- Kuusankosken lukio
- Lappeenrannan Lyseon lukio
- Lauttakylän lukio
- Mikkelin lukio
- Mäntsälän lukio
- Naantalin lukio
- Nokian lukio
- Nurmijärven yhteiskoulun lukio
- Nurmon lukio
- Oulun lyseon lukio
- Pihtiputaan lukio

- Pirkkalan yhteislukio
- Polvijärven lukio
- Pomarkun lukio
- Porin lyseon lukio
- Pudasjärven lukio
- Saarijärven lukio
- Sammon keskuslukio
- Sodankylän lukio
- Uudenkaupungin lukio
- Valkealan lukio
- Vammalan lukio
- Varkauden lukio
- Vasa gymnasium
- Viitasaaren lukio
- Ylitornion yhteiskoulun lukio
- Ylöjärven lukio
- Lappeenrannan Lyseon lukio
- Lohjan Yhteislyseon lukio
- Paraisten lukio
- Kannaksen lukio

67. Kuinka monetta vuotta opiskelet lukiossa?

- Ensimmäistä vuotta
- Toista vuotta
- Kolmatta vuotta
- Neljättä vuotta

68. Opiskeletko jollakin seuraavista linjoista?

IB

Urheilu

Matemaattis-luonnontieteellinen

Tanssi, musiikki, teatteri tai media

Muu, mikä? _____

Ei mikään näistä (ns. tavallinen lukiolinja)

69. Osallistutko lukiosi opiskelijakuntatoimintaan?

Kyllä

En, mutta olen asiasta kiinnostunut

En, enkä ole asiasta kiinnostunut

70. Oletko Suomen Lukiolaisten Liiton jäsen?

Kyllä

En

71. Syntymävuosi?

- 1996
- 1997
- 1998
- 1999
- 2000
- 2001
- 2002
- 2003
- 2004
- 2005
- 2006

72. Sukupuoli?

- Nainen
- Mies
- Muu
- En halua kertoa

73. Äidinkieli?

- Suomi
- Jokin saamen kieli
- Ruotsi
- Venäjä
- Eesti
- Englanti
- Arabia
- Somali

- Kurdi
- Kiina
- Muu, mikä? _____

74. Puhutko vanhempasi/hooltajasi kanssa tavallisesti jotain muuta kieltä kuin suomea tai ruotsia?

- En, puhumme vain suomea tai ruotsia.
- Kyllä, puhun yhden vanhempani/hooltajani kanssa jotain muuta kieltä kuin suomea tai ruotsia.
- Kyllä, puhun kahden vanhempani/hooltajani kanssa jotain kieltä kuin suomea tai ruotsia.

Seuraavat perhetaustaa koskevat kysymykset koskevat niitä henkilöitä, jotka ovat olleet sinulle vanhempina, esimerkiksi hooltajat, isovanhemmat, isä- tai äitipuoli, kasvattivanhemmat jne.

75. Käykö äitisi (tai muu hooltajasi) tällä hetkellä töissä?

- Kyllä, hän käy ansiotyössä
- Kyllä, hän toimii yrittäjänä/itsensä työllistäneenä
- Ei, hän on työtön/lomautettu
- Ei, hän on sairauseläkkeellä/sairauslomalla/sairaalassa
- Ei, hän on muuten eläkkeellä
- Ei, hän hoitaa kotona lapsia
- Ei, hän opiskelee
- En tiedä tai ei koske minua

76. Käykö isäsi (tai muu hooltajasi) tällä hetkellä töissä?

- Kyllä, hän käy ansiotyössä
- Kyllä, hän toimii yrittäjänä/itsensä työllistäneenä
- Ei, hän on työtön/lomautettu
- Ei, hän on sairauseläkkeellä/sairauslomalla/sairaalassa
- Ei, hän on muuten eläkkeellä

- Ei, hän hoitaa kotona lapsia
- Ei, hän opiskelee
- En tiedä tai ei koske minua

77. Entä mikä on äitisi (tai muun huoltajasi) korkein koulutustaso?

- En tiedä / ei koske minua
- Ei muodollista koulutusta
- Peruskoulu (tai kansa- tai keskikoulu)
- Ylioppilas
- Ammatillinen tutkinto
- Opistotutkinto
- Ammattikorkeakoulututkinto
- Ylempi ammattikorkeakoulututkinto
- Yliopistotutkinto
- Yliopiston jatkotutkinto (lisansiaatin tai tohtorin tutkinto)

78. Entä mikä on isäsi (tai muun huoltajasi) korkein koulutustaso?

- En tiedä / ei koske minua
- Ei muodollista koulutusta
- Peruskoulu (tai kansa- tai keskikoulu)
- Ylioppilas
- Ammatillinen tutkinto
- Opistotutkinto
- Ammattikorkeakoulututkinto
- Ylempi ammattikorkeakoulututkinto
- Yliopistotutkinto
- Yliopiston jatkotutkinto (lisansiaatin tai tohtorin tutkinto)

Kiitos arvokkaista vastauksistasi! Voit halutessasi jättää sähköpostiosoitteesi seuraavan sivun kenttään arvontaan osallistumista varten. Jättämiäsi tietoja ei voida yhdistää antamiisi vastauksiin.

79. Mikäli haluat osallistua arvontaan, niin jätä sähköpostiosoitteesi tähän. Osoitettasi ei yhdistetä vastauksiisi.

Sähköposti: